

Raadsinformatiebrief

De gemeenteraad van Albrandswaard

Uw brief van:

Ons kenmerk: 2025- 070731

Uw kenmerk:

Contact: P. Tempelman

Bijlage(n): -

Doorkiesnummer: 010-5061730

E-mailadres: p.tempelman@albrandswaard.nl

Datum: 7 oktober 2025

Betreft: Septembercirculaire 2025 gemeentefonds

Geachte raadsleden,

INLEIDING

In deze brief gaan we in op de mutaties uit de septembercirculaire 2025 van het gemeentefonds volgend uit de Miljoenennota van het Rijk en de financiële gevolgen die daaruit voortvloeien voor onze gemeente.

KERNBOODSCHAP

Naast (taak)mutaties en actualisatie zijn dit de belangrijkste punten:

- Het volume-accres en het accres voor loon- en prijsontwikkelingen zijn geactualiseerd ten opzichte van de meicirculaire. Deze aanpassing leidt vanaf 2026 tot een verlaging van de algemene uitkering, die echter wordt gecompenseerd door een positieve bijstelling van de hoeveelheidsverschillen op de maatstaven;
- In 2025 is sprake van een positief voorschot als gevolg van overschrijding van het BTW-compensatiefonds (BCF). Hier staat echter tegenover dat een eerder opgenomen stelpost is komen te vervallen;
- Het kabinet stelt in 2025 eenmalig middelen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober.
- Het demissionaire kabinet heeft besloten om gemeenten te compenseren voor de incidentele tekorten op de jeugdzorg in 2023 en 2024. Deze compensatie wordt in 2025 verstrekt en is bedoeld ter ondersteuning van de verdere transformatie van de jeugdhulp;
- Vanaf 2026 worden de SPUK-regelingen voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) en Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) omgezet in decentralisatie-uitkeringen. Voor CDOKE is de geraamde SPUK-ontvangst in 2026 afgeboekt, in afwachting van de nieuwe uitkeringsvorm. Voor de jaren na 2026 blijft deze voorlopig in de begroting opgenomen.

Op de volgende pagina volgen de mutaties van de circulaire met daaronder een uitgebreidere puntsgewijze toelichting.

Septembercirculaire 2025 gemeentefonds

Gemeente:

Uitkeringsfactoren:

Albrandswaard

Lopende prijzen

Basis: Septembercirculaire 2025

Vergelijk: Meicirculaire 2025

Let op! Alle bedragen x € 1.000

	2025	2026	2027	2028	2029
A. Beginstand mei 2025	43.546	44.347	45.793	46.383	48.360
B. Accres, uitkeringsfactor en uitkeringsbasis					
1. Ontwikkeling accres volume en loon-prijsontwikkeling	0	-97	-131	-160	-194
2. Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2025	456	0	0	0	0
3. Hoeveelheidsverschillen op de maatstaven	327	315	304	333	355
Totaal B. mutaties Accres, uitkeringsfactor/uitkeringsbasis	783	218	173	173	161
C. Taakmutaties					
4. Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024	619	0	0	0	0
5. Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen	88	0	0	0	0
6. Implementatie Participatiewet in balans	35	15	4	1	1
7. Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp	0	20	17	18	18
8. Wet integrale suïcidepreventie	0	12	13	13	14
Overige (kleine) taakmutaties	3	1	2	2	2
Totaal C. Taakmutaties	745	48	36	34	35
D. Overige mutaties					
9. Participatie (IU)	59	63	67	0	0
10. Spreidingswet	35	0	0	0	0
11. Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid	0	788	0	0	0
12. Overheidsbrede Dienstverlening	0	23	23	23	23
Overige kleinere mutaties	10	11	9	7	1
Totaal D. Overige mutaties	104	885	99	30	24
E. Effect meicirculaire	1.632	1.151	308	237	220
F. Berekening eindstand na septembercirculaire 2025	45.178	45.498	46.101	46.620	48.580
G. Vervallen stelpost BCF	-600	0	0	0	0
Vervallen SPUK-budget CDOKE (zie 11)	0	-453	0	0	0
H. Effect op begroting Albrandswaard (E+G)	1.032	698	308	237	220

Toelichting op de mutaties van de septembercirculaire 2025

1. Ontwikkeling accres volume en loon- prijsontwikkeling

In de Miljoenennota is het accres voor 2026 en de daaropvolgende jaren aangepast op basis van de meest recente bbp-raming van het Centraal Planbureau (CPB) uit de Macro Economische Verkenning (MEV) 2026. Deze herziening leidt tot een neerwaartse bijstelling van de algemene uitkering vanaf 2026.

2. Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2025

Het BTW-compensatiefonds (BCF) kent een jaarlijks plafond, dat meebeweegt met het accrespercentage. Voor 2025 bedraagt het plafond voor gemeenten € 4,5 miljard. Wanneer de totale declaraties onder dit bedrag blijven, wordt het verschil toegevoegd aan het gemeentefonds. Bij overschrijding wordt het meerdere onttrokken.

Elk jaar wordt in de septembercirculaire een voorschot verstrekt op basis van de verwachte onderschrijding van dat jaar. De definitieve afrekening volgt in de meicirculaire van het daaropvolgende jaar. In deze septembercirculaire bedraagt het voorschot voor 2025 € 428 miljoen, waarvan € 456.000 voor Albrandswaard. Dit bedrag wordt verrekend via de uitkeringsfactor. Gezien het verstrekte voorschot is de eerder opgenomen stelpost van € 600.000 voor 2025 komen te vervallen (zie onder G).

3. Hoeveelheidsverschillen op de maatstaven

Naast de mutaties in de algemene uitkering vanuit het Rijk wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door de actualisatie van de verdeelmaatstaven specifiek voor Albrandswaard.

4. Hervormingsagenda Jeugd 2023 en 2024

Het demissionaire kabinet heeft besloten de incidentele tekorten op de jeugdzorg in 2023 en 2024 te compenseren. Hiervoor wordt in 2025 een totaalbedrag van € 728 miljoen beschikbaar gesteld ter ondersteuning van de transformatie van de jeugdhulp. Voor Albrandswaard betekent dit een incidentele compensatie in 2025 van ca. € 619.000.

5. Vervroegde Tweede Kamer verkiezingen

Het kabinet stelt eenmalig in totaal € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten voor de organisatie van de vervroegde Tweede Kamerverkiezing op 29 oktober. Dit besluit is genomen na overleg met de VNG. De vergoeding komt bovenop de structurele middelen die gemeenten via het gemeentefonds ontvangen voor de uitvoering van hun wettelijke taken bij het organiseren van verkiezingen. Voor Albrandswaard komt dit neer op een bijdrage van ca. € 88.000 in 2025.

6. Implementatie Participatiewet in balans

Het wetsvoorstel 'Participatiewet in Balans' is bedoeld om de Participatiewet te vereenvoudigen en te verbeteren, onder andere door meer maatwerk, soepelere regelgeving en een menselijkere benadering. Voor de uitvoering wordt in totaal € 58,1 miljoen toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor Albrandswaard betekent dit een bijdrage van ca. € 35.000 in 2025, aflopend naar ca. € 1.000 in 2029.

7. Loon- en prijsbijstelling middelen op de AP jeugdhulp

Het betreft middelen die op de Aanvullende Post van de rijksbegroting zijn gereserveerd voor loon- en prijsbijstelling. Deze middelen houden verband met de voor jeugdzorg geoormerkte bedragen uit het coalitieakkoord Rutte IV. De Aanvullende Post is een centrale begrotingsreserve bij het Ministerie van Financiën, bedoeld voor uitgaven die nog niet aan specifieke begrotingen zijn toegekend. In de septembercircularis 2025 worden de betreffende middelen voor de jaren vanaf 2026 overgeheveld naar de algemene uitkering.

8. Wet integrale suïcidepreventie

Per 1 januari 2026 treedt de Wet integrale suïcidepreventie in werking. Op basis van deze wet wordt van gemeenten verwacht dat zij suïcidepreventie opnemen in hun lokale gezondheidsbeleid en dit ook uitvoeren. Ter ondersteuning hiervan wordt vanaf 2026 jaarlijks ca. € 12.000 beschikbaar gesteld voor Albrandswaard.

9. Participatie (IU)

Tussen 2025 en 2027 wordt in totaal ruim €110 miljoen beschikbaar gesteld om de loonkostensubsidie (LKS) voor beschut werk te verbeteren. Deze maatregel vergt een wetswijziging die naar verwachting in 2028 in werking zal treden. Tot die tijd worden de extra middelen toegevoegd aan de Rijksbijdrage beschut werk via de IU Participatie. Daarna worden ze onderdeel van het budget voor bijstand en loonkostensubsidies.

10. Spreidingswet

Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen om opvangplekken te zoeken. Hiervoor ontvangen zij middelen vanuit het gemeentefonds. In totaal is er € 15,3 miljoen beschikbaar. Elke gemeente krijgt een vast bedrag van € 20.000, de rest wordt verdeeld op basis van het aantal opvangplaatsen per gemeente. Voor Albrandswaard betekent dit een bedrag van € 35.000.

De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de SPUK CDOKE. In 2026 wordt ruim € 666 miljoen beschikbaar gesteld aan gemeenten voor hun klimaat- en energiebeleid (Albrandswaard: € 788.000). Hiervan wordt € 30,5 miljoen in een volgende circulaire verdeeld volgens een nog vast te stellen verdeelsleutel, in overleg met de VNG. De middelen zijn ook bestemd voor 2027 tot en met 2030, maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald.

De in onze begroting geraamde SPUK-inkomsten worden door deze wijziging in 2026 afgeboekt (zie G), maar blijven vanaf 2027 nog wel opgenomen, in afwachting van de definitieve uitkeringsvorm vanaf dat jaar.

12. Overheidsbrede Dienstverlening

Vanaf 2026 wordt de SPUK Informatiepunten Digitale Overheid (IDO) omgezet in de decentralisatie-uitkering Overheidsbrede Dienstverlening. Met deze uitkering worden gemeenten ondersteund om laagdrempelige en empathische hulp te bieden bij contact met de (digitale) overheid en hun regierol in het lokale netwerk te vervullen. Gemeenten kunnen zelf bepalen waar en welke ondersteuning het beste aansluit bij hun lokale situatie. De verdeling van de middelen gebeurt op basis van het aantal inwoners en het aantal laagopgeleide inwoners per gemeente.

Overige informatie

Onderzoeksagenda verdeelmodel algemene uitkering

Op 7 februari zijn de Eerste en Tweede Kamer geïnformeerd over de afgeronde onderzoeken naar het verdeelmodel en de vervolgstappen. Daarbij is ook aandacht voor het ingroeipad, met speciale focus op gemeenten met een beperkte financiële draagkracht en een hoog aandeel inwoners met een lage sociaaleconomische status.

Correctie 'weeffout' Jeugdzorg

Bij de decentralisaties in 2015 is € 10 miljoen te veel overgeheveld van het provinciefonds naar het gemeentefonds. Deze fout wordt in 2025 gecorrigeerd via de decembercirculaire en vanaf 2026 via de meicirculaire 2026.

VERVOLG

De gevolgen uit deze raadsinformatiebrief voor 2025 worden in de jaarrekening 2025 verantwoord. De gevolgen vanaf 2026 en eventueel extra lasten vanwege de (taak)mutaties worden via de tussenrapportage 2026 in de (meerjaren)begroting 2026-2029 verwerkt.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van de gemeente Albrandswaard,

de secretaris

de burgemeester,

David Linden

mr. drs. Florus van der Linden drs. Cees Pille